

Boekbespreking: Winkler Prins medisch handboek – Vlaamse editie

by

Van Hal, G¹

Wie kent de 'Winkler Prins' niet? Ik herinner me nog goed dat we in het ouderlijke huis een 10-delige Winkler Prinsencyclopedie hadden. De naam stond voor kwaliteit en betrouwbaarheid en dat creëert uiteraard de nodige verwachtingen als je wordt geconfronteerd met een medisch handboek in het Nederlands maar met de specifieke vermelding 'Vlaamse editie'. Het doet denken aan de recente animatiefilms die stevast in twee versies verschijnen: één met 'Hollandse' en één met 'Vlaamse' ingesproken stemmen. Uiteraard was ik benieuwd naar waar dat typisch Vlaamse in de medische wereld dan wel te vinden zou zijn en of het nodig en nuttig was om naast de oorspronkelijke Nederlandse versie ook een Vlaamse uit te geven. In de lijst van medewerkers vinden we alleszins enkele gereputeerde Vlaamse experts zoals de professoren Jan de Maeseneer en Paul Van Royen als referenten terug.

Het meer dan 400 pagina's tellende boek ziet er verzorgd uit en zet aan tot bladeren en lezen. Het heeft ook een handig leeslint, zodat de lezer steeds weet waar hij is gebleven. Het is overzichtelijk ingedeeld met een eerste algemeen gedeelte over gezondheid en ziekten. Dit gedeelte kenmerkt zich door een vlotte schrijfstijl, zodat het letterlijk zware boek bijna zo licht leest als een roman. Ongemerkt steekt de lezer heel wat op over alles en nog wat dat met gezondheid en ziekte te maken heeft, zoals 'infecties vroeger en nu', 'alternatieve geneeswijzen', 'ouder worden', 'beweging en sport', 'reizen en gezondheid' of 'mantelzorg en zelfzorg'. Waar mogelijk, voegen de auteurs een Vlaamse noot in. Meestal lukt dat aardig en worden Vlaamse gegevens gepresenteerd. Dit is b.v. heel grondig gebeurd in het hoofdstuk 'Zorg aan huis: wie doet wat?'. Hierin worden heel wat nuttige Vlaamse websites en telefoonnummers gegeven, wat van het boek ook een praktisch werktuig maakt. Op andere plaatsen ging het vervlaamsen iets moeizamer. Zo b.v. bij 'Beweging en sport', waar we vruchteloos zochten naar een verwijzing en korte beschrijving van het Vlaamse Decreet op het Medisch Verantwoord Sporten. Of nog bij het onderdeel rond alcoholverslaving (onder 'Psychische problemen') waar de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) nergens is te bespeuren. Dit maakt het lezen niet minder vlot en niet minder de moeite waard maar kan in een volgende editie toch beter worden aangevuld.

¹ Universiteit Antwerpen, Vakgroep Sociale Geneeskunde

In het tweede gedeelte van het boek wordt het menselijke lichaam hoofdstuk per hoofdstuk uit de doeken gedaan ('Huid', 'Keel, neus, oren', 'Nieren en urinewegen', 'Erfelijkheid en genetica', 'Ogen',...). Met kleurrijke titeltjes en duidelijke subtiteltjes, vind je gemakkelijk wat je zoekt. De tekst is ook hier heel vlot leesbaar en bevat veel nuttige tips. Eerst wordt per hoofdstuk een tekstgedeelte gegeven, gevolgd door een bijbehorend beeldverhaal: ziekten in beeld. De artistieke tekeningen in dit gedeelte zijn op zich reeds zeer de moeite waard.

In beide gedeeltes van het boek zijn aparte kadertjes met uitleg over specifieke onderwerpen die verband houden met het besproken hoofdstuk, in de tekst verweven. Dit zet aan tot lezen omdat het korte stukjes zijn op een achtergrond in een andere kleur dan de rest van de pagina. Nergens in het boek is er overigens een lange ononderbroken tekst. De lezer kan naar hartelust graaien in kleine stukjes tekst die zo goed als allemaal op zichzelf te begrijpen zijn. Zo kan het boek ook perfect worden gebruikt: niet van A tot Z maar eerder kriskras.

Het boek is geen encyclopedie maar meer een aangenaam leesboek. Toch is er een uitgebreid register voorzien, zodat wie gericht iets zoekt, dat meestal snel zal vinden. Uiteraard is volledigheid onmogelijk. Zo was het wat verrassend te moeten vaststellen dat wél de termen 'ziekte van Pfeiffer' en 'mononucleosis infectiosa' in het register staan maar niet het veel vaker gebruikte 'klierkoorts'.

Als ik even kijk naar wat op het achterplat van het boek staat, valt me vooral één opmerking op: dat het speciaal voor mensen zonder medische achtergrond is bedoeld. Dit is zeer zeker het geval. Wie (nog) niet vertrouwd is met het medische jargon, gaat toch heel veel verstaanbare en bruikbare informatie vinden in het boek. Dit kan alvast het gesprek tussen de (huis)arts en zijn patiënt een heel stuk vergemakkelijken. De auteurs hebben dan ook een boek geschreven dat in het boekenrek van de meeste Vlaamse huisgezinnen zeker een plaats verdient en geregeld zal worden geraadpleegd en doorbladerd.